

Offentliggjort d. 11. august 2015

Personskattelovens § 13 a - betinget akkord - tidspunkt for begrænsning af skattemæssige underskud – SKM2015.435.SR©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Skatterådet meddelte ved et bindende svar af 28/4 2015, ref. i SKM2015.435.SR, at en forudsætning for gældseftergivelse som led i en akkord om en højere dividende baseret på senere konstaterede værdistigninger i akkordperioden ikke indebar, at tidspunktet for begrænsning af skattemæssige underskud blev udskudt.

Med ligningslovens § 15, stk. 2 og 3, personskattelovens § 13 a og virksomhedsskatte- lovens § 13, stk. 6 og 7, jf. lov nr. 363 af 6/6 1991, i bestemmelsernes dagældende ud- formning blev fastsat særlige regler om begrænsning af en skatteydere skattemæssige underskud i det omfang skatteyderen havde opnået en skattefri gældseftergivelse som led i en tvangsakkord eller frivillig akkord. Reglerne skulle ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til konkursskatteoven, jf. lov nr. 359 af 6/6 1991, hvorved bl.a. adgangen til at fremføre skattemæssige underskud ved konkurs blev beskåret.

Formålet med reglerne, der var baseret på Skattelovrådets Betænkning 1101/1987 om konkurs og akkord, var at hindre fradrag for udgifter, der aldrig blev betalt.

Tvangsakkord

Efter den gældende personskattelovs § 13 a om underskudsbegrænsning ved en **tvangs- akkord** i en rekonstruktion eller en gældssanering **nedsættes** efter § 13 a, stk. 1, 1. pkt. **uudnyttede, fradragsberettigede underskud og dernæst uudnyttede, fradragsberet- tige tab**, der kan fremføres efter reglerne i aktieavancebeskatningslovens § 13 A, stk. 2 og 3, kursgevinstlovens § 32, stk. 3, og ejendomsavancebeskatningslovens § 6, stk. 3, fra det pågældende og tidligere indkomstår med det beløb, hvormed gælden er nedsat. Nedsættelsesbeløbet formindskes efter § 13 a, stk. 1, 2. pkt. med den del af skyldnerens

Offentliggjort d. 11. august 2015

indkomst, der hidrører fra hans frigørelse for gældsforpligtelser, dvs. den indkomst, der måtte være udløst som følge af gældseftergivelsen.

Nedsættelsen af underskud sker efter § 13 a, stk. 1, 3. pkt. **med virkning for det indkomstår**, hvori rekonstruktionsforslaget med tvangsakkorden stadfæstes eller kendelse om gældssanering afsiges, og for senere indkomstår.

Personskattelovens regler om retsvirkningerne af en tvangsakkord, herunder tidspunktet for begrænsning af fremførbare skattemæssige underskud, skal ses i lyset af konkurslovens regler om rekonstruktionens virkninger, jf. lovens kap. 2 d, se nærmere herom Lars Lindencrone Petersen og Anders Ørgaard, Konkursloven med kommentarer, 12. udg., s. 293 ff., særligt s. 305 ff.

Efter konkurslovens § 14, stk. 2, befrier tvangsakkorden – der har virkning som et retsforlig - skyldneren for den del af gælden, der ikke overtages ved akkorden.

Efterfølgende bortfald af selve tvangsakkorden som sådan kommer efter § 14 e kun på tale i særlige, kvalificerede tilfælde.

Eller med andre ord: Gældseftergivelsen – der fører til begrænsning af skattemæssige underskud – indtræder straks ved tvangsakkordens stadfæstelse, og vil kun i særlige tilfælde bortfalde.

Der er således et langt stykke ad vejen parallelitet mellem de civilretlige og de skatteretlige virkninger ved tvangsakkord.

En tilsvarende synkronisering ses ikke at foreligge ved frivillige akkorder, jf. nærmere nedenfor.

Frivillig akkord

Efter personskattelovens § 13 a, stk. 5 finder § 13 a, stk. 1 – 4 tilsvarende anvendelse på aftaler om en samlet ordning mellem en skyldner og dennes kreditorer om bortfald eller nedsættelse af skyldnerens gæld (frivillig akkord).

Offentliggjort d. 11. august 2015

I modsætning til § 13 a, stk. 1 er der ikke for frivillige akkorder taget positiv stilling til tidspunktet for nedsættelsen af tidligere indkomstårs skattemæssige underskud.

Emnet dannede grundlag for en heftig debat i begyndelsen af 1980'erne - dvs. forud for personskattelovens § 13 a - hvor praksis oprindeligt var den, at SKAT antog, at datoen for akkorden var datoen for opgørelsen af skyldneres status, som dannede grundlag for akkordforslaget, der blev udsendt til kreditorerne. Det var efter SKAT's opfattelse dette tidspunkt, hvor de skattemæssige konsekvenser blev udløst, herunder modregning i underskud samt underskudsfræmførsel. Heroverfor stod det synspunkt, at akkordtidspunktet måtte være det tidspunkt, hvor kreditorerne havde tiltrådt akkorden, jf. nærmere Tommy V. Christiansen, Rev. & Regn., 1981, s. 463 ff. Dette synspunkt blev sidenhen accepteret af SKAT.

Af de almindelige bemærkninger i forslaget til den senere lov nr. 363 af 6/6 1991 fremgår da også, at *"Ved frivillig akkord nedsættes adgangen til underskudsfræmførsel med virkning fra det år, hvor aftalen er indgået."*

De civilretlige virkninger af en frivillig akkord beror på den nærmere aftale mellem akkordanten og de involverede kreditorer. Spørgsmålet om tidspunktet for gældens bortfald – der efter formålet med reglerne om underskudsbegrænsning frem til underskudsbegrænsningen - kan her være væsentligt mere facetteret, end de netop refererede motivudtalelser lader forstå. Endvidere har retsvirkningerne, herunder de skatteretlige virkninger, ved akkordaftalens bortfald betydeligt større praktisk betydning ved frivillige akkorder, men er ikke nærmere reguleret i personskattelovens § 13 a.

Spørgsmålet knytter sig til den velkendte problemstilling om betydningen af stipulerede betingelser for en aftale må anses som suspensive, således at beskatningen udskydes, eller som resolutive, således at beskatning indtræder på tidspunktet for aftalens indgåelse, og således at denne beskatning siden bortfalder, hvis betingelsen ikke opfyldes – jf. dog nedenfor.

Offentliggjort d. 11. august 2015

SKAT har, med domstolenes tilslutning, her anlagt en meget restriktiv praksis for periodiseringen af frivillige akkordaftaler, se herved Den Juridiske Vejledning, afsn. C.B.1.5., hvorefter:

”Spørgsmålet om, hvornår der foreligger en aftale om en akkord, afgøres efter de aftaleretlige regler. Det er en forudsætning, at der er indgået en endelig aftale om gældseftergivelse efter KGL § 24.

En aftale om betinget saldokvittering med en hovedkreditor er endelig i det indkomstår, aftalen er indgået. Debitor skal ikke stilles anderledes end den skatteyder, der får akkord eller gældssanering i skifteretten. Se SKM2002.258.HR og SKM2004.265.ØLR.

...

En misligholdelsesklausul i en akkordaftale medfører ikke, at aftalen anses for indgået i et senere indkomstår. Det kan fx være en aftale som er betinget af, at restgælden til hovedkreditor betales over 60 afdrag (resolutiv aftale). Se TfS 1999, 255 (VLD) og TfS 1994, 693 (LSR)...”

Med den angivne formulering er udfaldet i sagen ref. i SKM2004.265.ØLR dog ikke tillagt nogen synderlig stor betydning.

Sagen er dog særegen derved, at akkordaftalen – hvilket blev lagt til grund af Østre Landsret - var indgået mellem debitor og Bikuben i 1996, men drejede sig om, hvorvidt gældseftergivelsen skulle modregnes i et skattemæssigt underskud, som debitor havde opnået i 1997. Østre Landsret udtalte her, at: *”Først da ejendommen ...1 blev solgt ved købsaftale af 6. august 1997, kunne det konstateres, at Bikuben ikke fik dækning for sit resttilgodehavende, og {skatteyderen} opnåede herved en gældseftergivelse. Landsretten finder derfor, at gældseftergivelsen må anses som sket i indkomståret 1997. Dette understøttes tillige af, at BG Bank den 15. marts 2001 i en skrivelse til advokat HA bekræftede, at BG Bank den 8. august 1997 som led i en frivillig ordning eftergav {skatteyderen} dennes gæld til BG Bank på i alt 2.009.619,49 kr. At gældseftergivelsen skete i indkomståret 1997 understøttes endvidere af, at {skatteyderen} medtog gældseftergivelsen fra BG Bank i sit regnskab for 1997.”*

Offentliggjort d. 11. august 2015

Tilbage står herefter, at konsekvenserne ved bortfald af akkordaftalen, således at gælds-
eftergivelsen ikke opnås, er uomtalte i personskatteloven, både for så vidt angår tvangs-
akkorder og frivillige akkorder.

Ved Vestre Landsrets dom ref. i TfS 1999, 255 VL antog landsretten, at adgangen til at
anvende skattemæssige underskud ikke genopstår, selv om en akkordaftale betinget af
debitors opfyldelse af afdragsaftalen bortfaldt på grund af debitors manglende evne til at
opfylde aftalen, og skyldneren således ikke opnåede en eftergivelse af gæld. Det frem-
førte underskud er med andre ord tabt, selv om akkorden ikke fører til en gældseftergi-
velse.

Der kan efter min vurdering her argumenteres for, at skatteyderen fik genoptaget de re-
levante indkomstår, hvor det var lagt til grund, at der var indgået en akkord, der blev
gennemført.

Der er formentlig næppe grundlag for at antage, at skyldneren vil være bedre stillet –
således at forstå, at eventuelle skattemæssige underskud genopstår ved akkordaftalens
bortfald - hvis der er tale om manglende opfyldelse af andre betingelser.

Og der er næppe heller grundlag for at antage, at skyldneren vil være bedre stillet – så-
ledes at forstå, at eventuelle skattemæssige underskud genopstår ved akkordaftalens
bortfald – hvis akkordaftalen misligholdes i tilfælde, hvor konsekvenserne ved mislig-
holdelse er uomtalte i akkordaftalen.

SKM2015.435.SR

Denne strenge praksis er blevet yderligere befæstet med en afgørelse fra Skatterådet fra
28. april 2015, der er blevet offentliggjort i juni 2015.

Her havde en skatteyder i 2012 indgået en akkordaftale med sit pengeinstitut om ned-
skrivning af skyldnerens usikrede gæld til banken på knap 38 mio. kr. til den aktuelle
dividende på knap 1 mio. kr., dvs. en gældseftergivelse på ca. 37 mio. kr.

Offentliggjort d. 11. august 2015

I akkordaftalen var videre aftalt, at hvis skyldnerens faste ejendomme steg i værdi frem til ultimo 2017, skulle banken have andel af denne værdistigning, således at gældseftergivelsen blev tilsvarende mindre. Denne aftale kunne således medføre, at den oprindeligt drøftede gældseftergivelse på de ca. 37 mio. kr. blev betydeligt mindre, alt afhængigt af konjunkturudviklingen. Herudover var akkordaftalen betinget af, at skyldneren var i live frem til ultimo 2017, hvilket i denne sag havde særlig betydning, da skyldneren led af atrieflimmer.

Skyldneren ønskede nu at få oplyst, om der skulle ske reduktion af skattemæssige underskud allerede fra 2012 eller først med virkning fra 2017.

Skatterådet meddelte her, at underskudsbegrænsningen ville indtræde med virkning fra 2012 – og ikke først fra 2017, hvor den faktiske gældseftergivelse ville blive opgjort – eller måske helt var bortfaldet.

Afgørelsen harmonerer ikke godt med den ovenfor omtalte dom fra Østre Landsret, ref. i SKM2004.265.ØLR, der dog som allerede nævnt - og hvilket i sagens natur ikke i sig selv et validt argument - givetvis skal ses i lyset af, at periodiseringen ”vendte omvendt”.

Praksis om de skattemæssige konsekvenser af akkordaftaler indebærer, at etablering af en frivillig akkordaftale, som skyldneren ikke kan overholde eller som af andre grunde bortfalder, stiller den i øvrigt loyale skyldner dårligere end ved en tvangsakkord i en rekonstruktion.

For så vidt en frivillig akkord er i spil, kan det i givne tilfælde op mod årsskiftet overvejes, om parterne skal afvente årsskiftet, før aftalen indgås, da skyldneren derved kan anvende det skattemæssige fradrag for underskud i yderligere et år uden nogen genbeskatning. Dette vil blandt andet komme kreditorerne til gode.

— o —